

صدای افتر ناسیونالیستی

«شبحی در اروپا در گشت‌وگذار است - شبح کمونیسم.» مارکس و انگلس مانیفست کمونیست را با این جمله آغاز کردند تا نشان دهند که طبقات حاکم، حتی پیش از آنکه کمونیسم به نیرویی مادی بدل شود، از چشم‌انداز تاریخی آن به هراس افتاده بودند. آنان هر جنبش، اعتراض یا اندیشه رادیکالی را به «کمونیسم» نسبت می‌دادند، زیرا آنچه آنان را می‌ترساند نه یک فرد یا یک سازمان، بلکه برنامه تاریخی پرولتاریا و افق الغای شیوه تولید سرمایه‌داری بود.

امروز نیز، هرچند در مقیاسی بسیار محدودتر، گویی شبحی دیگر در فضای سیاسی در گشت‌وگذار است. کافی است از انترناسیونالیسم پرولتری، استقلال سیاسی طبقه کارگر، نقد پارلمانتاریسم، مخالفت با جبهه‌های مردمی، رد نظریه «سوسیالیسم در یک کشور» یا نقد سرمایه‌داری دولتی سخن گفته شود؛ بی‌درنگ برچسب «بوردیگسم» بر آن زده می‌شود، گویی این مواضع نه بیان یک سنت تاریخی، بلکه صرفاً مواضع مبارز تاریخی هستند.

حال آنکه کمونیسم چپ نه با بوردیگا آغاز شد و نه با او به پایان رسید. این سنت در بطن مبارزات جناح چپ جنبش کمونیستی و در دفاع از برنامه‌ی انقلابی مارکسیسم شکل گرفت. پس از انحطاط انترناسیونال کمونیستی و پیروزی ضد انقلاب در اواخر دهه‌ی ۱۹۲۰، هنگامی که احزاب رسمی کمونیست به تدریج در اردوگاه سرمایه ادغام شدند، این کمونیسم چپ بود که تداوم تاریخی برنامه‌ی کمونیستی را نمایندگی کرد و از اصول پرولتری در برابر استالینیسم، ناسیونالیسم، تمامی اشکال چپ سرمایه و هرگونه سازش با سرمایه دفاع نمود.

بی‌تردید، رفیق بوردیگا یکی از برجسته‌ترین مبارزان سنت کمونیسم چپ بود. اهمیت او نه صرفاً در جایگاه یک نظریه‌پرداز یا شخصیت تاریخی، بلکه در دفاع سازش‌ناپذیرش از تداوم برنامه تاریخی کمونیسم نهفته است. یکی از مهم‌ترین لحظات زندگی سیاسی او، رویارویی‌اش با استالین در سال ۱۹۲۶ بود. در شرایطی که ضد انقلاب استالینی هرچه بیشتر بر انترناسیونال کمونیستی مسلط می‌شد و بسیاری از رهبران احزاب کمونیست سکوت کرده یا به این روند تن داده بودند، بوردیگا با صراحت از مواضع کمونیسم انترناسیونالیستی دفاع کرد. او نظریه «سوسیالیسم در یک کشور» را رد نمود، بر ضرورت انقلاب جهانی تأکید ورزید و هشدار داد که جایگزین شدن منافع دولت روسیه به جای منافع پرولتاریای جهانی، انترناسیونال کمونیستی را از مسیر خود منحرف خواهد کرد. اهمیت این رویارویی نه در تقابل دو شخصیت، بلکه در دفاع از اصول و برنامه‌ای بود که کمونیسم چپ نمایندگی می‌کرد.

با این همه، زندگی سیاسی بوردیگا خود نشان می‌دهد که کمونیسم چپ را نمی‌توان به هیچ فرد یا شخصیت معینی فروکاست. در دوره‌ای که او، تحت فشار اختناق فاشیستی، از فعالیت مستقیم سیاسی کناره گرفت، تداوم تاریخی کمونیسم چپ از طریق فراکسیون چپ ایتالیا در تبعید و انتشار نشریه‌ی «بیلان» حفظ شد. «بیلان» صرفاً یک نشریه نبود، بلکه تجلی تداوم نظری و سیاسی کمونیسم چپ در یکی از تاریک‌ترین ادوار ضد انقلاب به شمار می‌رفت. بدون تجربه و دستاوردهای «بیلان»، حفظ این تداوم تاریخی با دشواری‌های جدی روبه‌رو می‌شد و بخش مهمی از غنای نظری و سیاسی این سنت از دست می‌رفت. تجربه‌ی «بیلان» به روشنی نشان داد که آنچه در طول تاریخ تداوم می‌یابد، نه نقش یک فرد، بلکه برنامه‌ی تاریخی کمونیسم و سنت انترناسیونالیستی پرولتاریاست.

از همین رو، تقلیل هر موضع کمونیسم چپ به «بوردیگسم» یا «بوردیگستی» هیچ چیز را توضیح نمی‌دهد. چنین برجسب‌هایی صرفاً تلاشی برای تقلیل یک سنت تاریخی به اندیشه یا نفوذ یک شخصیت است. حال آنکه بسیاری از موضوعی که امروز با برجسب «بوردیگسم» مواجه می‌شوند، در واقع مواضع تاریخی کمونیسم چپ‌اند:

- دفاع از استقلال سیاسی طبقه کارگر
- انترناسیونالیسم پرولتری
- رد همکاری طبقاتی
- مخالفت با جبهه‌های مردمی
- نقد استالینیسم
- مخالفت با سرمایه‌داری دولتی
- مخالفت با جنگ امپریالیستی
- نقد پارلمانتاریسم
- تأکید بر این حقیقت که سوسیالیسم تنها در مقیاس جهانی می‌تواند تحقق یابد

بنابراین، آنچه برخی را نگران می‌کند، شیخ بوردیگا نیست، بلکه شیخ کمونیسم چپ است. برجسب «بوردیگسم» تلاشی است برای شخصی‌سازی، بی‌اعتبار کردن و بی‌اثر ساختن سنتی که همچنان از تداوم برنامه تاریخی کمونیسم دفاع می‌کند و نقدی ریشه‌ای بر سرمایه‌داری، دموکراسی بورژوازی، رفرمیسم، ناسیونالیسم و تمامی اشکال همکاری طبقاتی وارد می‌سازد.

شبحی که باید در گشت و گذار باشد، شبح یک فرد نیست؛ شبح کمونیسم چپ است. شبح سنتی که از زمان انحطاط انترناسیونال کمونیستی تاکنون، تداوم برنامه انقلابی پرولتاریا را نمایندگی کرده و پرچم انترناسیونالیسم کمونیستی را در سخت‌ترین دوران‌های ضد انقلاب برافراشته نگه داشته است. اگر هنوز هر دفاعی از این سنت تاریخی با برچسب «بوردیگسم» پاسخ داده می‌شود، این بیش از هر چیز نشان می‌دهد که آنچه همچنان زنده، بحث برانگیز و هراس‌انگیز است، نه نام بوردیگا، بلکه تداوم تاریخی کمونیسم چپ و افق انقلابی آن است.

از این رو، وظیفه‌ی کمونیست‌ها، به ویژه در شرایط خطر کنونی، دفاع از سنت تاریخی و برنامه‌ی کمونیستی‌ای است که کمونیسم چپ پرچم‌دار و مدافع سرسخت آن بوده است. از همین رو، تمامی تلاش‌ها باید در جهت حفظ، تقویت و تداوم این سنت تاریخی سازمان یابد.

شبحی که امروز باید بار دیگر در جنبش کارگری به گشت و گذار درآید، شبح کمونیسم چپ است؛ شبحی که با دفاع بی‌امان از انترناسیونالیسم پرولتری، استقلال سیاسی طبقه‌ی کارگر و برنامه‌ی انقلاب جهانی، می‌تواند بار دیگر به نیروی مادی در دل مبارزه‌ی طبقاتی بدل شود.

زنده باد کمونیسم چپ!

جوادی-اکبری

۳ مرداد ۱۴۰۵

کانال تلگرام:

<https://t.me/intvoice>

ایمیل:

contact@internationalistvoice.org

وبسایت:

www.internationalistvoice.org

ایکس (تویتر سابق):

https://twitter.com/int_voice

Workers of the world, unite!

Internationalist Voice

English

فارسی

Communist Revolution or the Destruction of Humanity!

صدای انترناسیونالیستی منتشر کرده است !

حقیقتِ کمونیست چپ
چگونه وبسایت نقد اقتصاد سیاسی
حقیقت را تحریف و جعل می کند

— ANNEE. N°1 — NOVEMBRE 1932

BILAN

Rédaction et Administration: DAVIDET,
28, rue des Flandres, 20, PARIS-14.
Compte Ch. Postal Central Paris 14°
Le numéro : 2 Frs

صدای انترناسیونالیستی

**در دفاع از
کمونیست چپ**

РОССИЙСКАЯ КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ (Большевики).
Наша программа, наш путь

КОММУНИСТЪ

ЕДИНСТВЕННЫЙ ОФИЦИАЛЬНЫЙ ПЕЧАТНИК
В КОММУНИЗМЕ

کمونیست ارگان کمونیست چپ روسیه ۱۹۱۸

صدای انترناسیونالیستی

آب در خوابگاه مورچگان:
بی هویتی کمونیست های چپ
یا هویت جعلی گرایش لئو کار مزدی

РОССИЙСКАЯ КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ (Большевики).
Наша программа, наш путь

КОММУНИСТЪ

ЕДИНСТВЕННЫЙ ОФИЦИАЛЬНЫЙ ПЕЧАТНИК
В КОММУНИЗМЕ

کمونیست ارگان کمونیست چپ روسیه ۱۹۱۸

صدای انترناسیونالیستی

**بی اعتبار کردن
کمونیست چپ موقوف!**

در دفاع از کمونیست چپ

صدای انترناسیونالیستی